

Vänerhamn

Infrastrukturförvaltarens Trafiksäkerhetsinstruktion för sidospår Vänerhamn – Karlstad (TRI)

Rev.2013-07-01

Rev.2020-11-06

Rev.2025-01-09

Rev.2025-01-27

Rev.2025-09-25

Infrastrukturanläggning: Karlstads Hamn

Infrastrukturförvaltare: Vänerhamn AB

Innehåll

1.	Inledning.....	3
1.1	Vänerhamn AB säkerhetspolicy för järnväg	3
1.2	Planering och samordning av trafik och arbeten på infrastrukturanläggningen	4
1.3	Information om infrastrukturen	4
1.4	Största tillåtna hastighet	4
1.5	Största tillåtna axellast.....	4
1.6	Lutningsförhållande inom infrastrukturanläggningen.....	4
1.7	Plankorsningar.....	5
1.8	Säkerhetszon.....	5
1.9	Fara, tillbud eller olycka.....	6
2.	Allmänna bestämmelser	6
2.1	Säkerhetsåtgärder	6
2.2	Högsta säkerhet gäller	6
2.3	Genomförande av säkerhetsåtgärder	7
3.	Termer.....	7

Vänerhamn

4.	Signaler, tavlor och Grindar	7
5.	Bestämmelser för trafik och arbeten.....	8
5.1	Trafik	8
5.1.1	Planera, anordna	8
5.1.2	Genomföra.....	8
5.2	Arbete i spår	9
5.2.1	Planera, anordna	9
5.2.2	Avsluta	10

Bilaga A Kontaktpersoner och kontaktvägar

Bilaga B Infrastrukturanläggningar i Karlstads hamn

Bilaga C Plan Järnvägsspårnät Karlstads hamn

Vänerhamn

1. Inledning

Ansvarig för denna trafiksäkerhetsinstruktion, som är ett komplement till TTJ (Trafikbestämmelser för järnväg, TDOK 2015:0309) är Driftchefen för Vänerhamn Karlstad.

Uppgifter om kontaktvägar till kontaktpersoner och funktioner som anges i denna trafiksäkerhetsinstruktion framgår av bilaga A.

1.1 Vänerhamn AB säkerhetspolicy för järnväg

Vänerhamn AB med högsta ledningen och genom hela organisationen har som säkerhetspolicy att inga olyckor ska inträffa på infrastrukturen för järnväg.

Innan arbete påbörjas ska säkerhets- och miljöinstruktion, samt TRI läsas noga, som ett led i att nå säkerhetsmål och öka säkerheten för personal hos såväl Vänerhamn som extern samarbetspartner.

Extern samarbetspartner ansvarar för att egen personal och eventuella underentreprenörer och underleverantörer tagit del av och förstått innebörden av denna instruktion.

Samarbetspartner intygar detta genom att signera blanketten "Kvittens gällande Säkerhets- och Miljöinstruktion" (sid 12) alternativt via kvittens av tagg. Signerade kvittenser ska returneras till kontaktperson inom Vänerhamn. Järnvägspersonal skall även signera att de tagit del av Vänerhamns TRI.

Fara, tillbud och osäkra förhållanden ska genast rapporteras till Vänerhamns driftledning för järnvägens infrastruktur för att ständigt förbättra säkerhetsstyrningssystem och förebygga olyckor.

Om samarbetspartner, eller dess personal, bryter mot regler angivna i instruktionen ges en varning. Sker inte rättelse kommer samarbetspartner omedelbart att avvisas från anläggningen och stängas av från uppdraget.

Vänerhamn kontrollerar att instruktionen och säkerhetspolicy efterlevs genom planerade och oplanerade inspektioner, skydds- och brandskyddsronder samt kontroller. Identitetskontroller av personer som vistas inom hamnanläggningarna kan komma att utföras.

Ledningen, Vänerhamn AB

Vänerhamn

1.2 Planering och samordning av trafik och arbeten på infrastrukturanläggningen

Driftchefen för Vänerhamn Karlstad är kontaktperson när det gäller hantering av underlag som används för planering av trafik och arbete på infrastrukturanläggningen, t ex växlingsplaner, arbetsplaner eller motsvarande underlag.

1.3 Information om infrastrukturen

Infrastrukturanläggningen består av spår till:

- a) St1:s oljedepå i Karlstads oljehamn
- b) Skogsproduktsterminalen Vänerteminalen
- c) Kajplats 12-13 vid Styckegodskajen.
- d) Containerterminalen norr Vänerteminalen.
- e) Bulkhamnen, Wermlandskajen
- f) Lagermagasin "Geijers"(gränsar mot Vänerhamns infrastruktur)

Gräns för infrastrukturanläggningen a) går vid korsning av Gerholmsgatan samt för infrastrukturanläggningarna b) – e) efter spårets korsning med Hammaröleden.

Infrastrukturanläggnings gräns mot f) är precis innan växel 152. Dvs växel 152 samt spår sb15 ingår inte i infrastrukturanläggningen.

Gränspunkter för infrastrukturanläggningen utmärks med tavla som framgår av avsnitt Signaler.

1.4 Största tillåtna hastighet

Den största tillåtna hastigheten inom infrastrukturanläggningen är 10 km/tim.

1.5 Största tillåtna axellast

Den största tillåtna axellasten inom infrastrukturanläggningen är 25 ton.

1.6 Lutningsförhållande inom infrastrukturanläggningen

Inga spår inom anläggningen har lutning >2,5 promille.

Vänerhamn

1.7 Plankorsningar

Totalt finns det 7 plankorsningar.

Alla plankorsningar ligger inom inhägnat område i hamnen. Av dessa är två längs Hamnpirsgatan reglerat med ljussignaler (märkt ut med gul fyrkant i bilaga B), resterande är obevakade.

På bifogad plankarta över hamnen framgår var plankorsningarna ligger.

Passage av plankorsningar

Växling får inte hålla högre hastighet än 10 km/tim över plankorsningen. Främsta fordonet ska vara bemannat i rörelseriktningen av en uppsiktsman. Uppsiktsmannen ansvarar för och säkerhetsställer att vägtrafikanter och allmänhet varnas innan ett fordonssätt förs in i en plankorsning. Uppsiktsmannen skall ha kommunikation med förare.

När uppsiktsmannen säkerhetsställt att passage av plankorsning kan ske på ett säkert sätt kan växlingen fortgå. Vid minsta tveksamhet skall växlingen omedelbart stoppas.

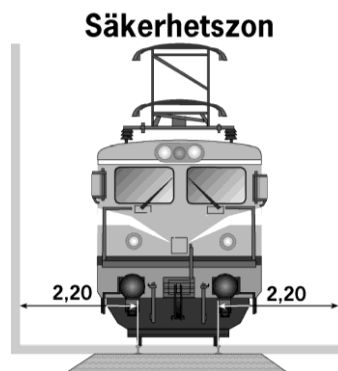
1.8 Säkerhetszon

Längs varje spår ska det finnas ett fritt utrymme för att säkerställa säkerheten för trafikverksamheter på och invid spåret.

I samband med arbeten, upplag m.m. tillämpas en säkerhetszon där det inte utan vidare får förekomma hindrande verksamhet. Säkerhetszonen sträcker sig **2,20** meter ut från närmaste räl.

Föremål som inkräktar på fria rummet.

I anslutning till och inne i magasinen på Vänerterminalen finns lastkaj etc. som ligger innanför säkerhetszonen.

Upplag

Utrymme som disponeras för upplag, förråd eller liknande får inte sträcka sig in i säkerhetszonen. Ett upplag eller andra föremål som läggs upp intill järnvägen får inte komma närmare en spänningssatt anläggningsdel än **4** meter.

Vänerhamn

1.9 Fara, tillbud eller olycka

Vid en fara ska trafiken stoppas så snart som möjligt. Den som upptäcker en överhängande livsfara, en risk för allvarliga personskador eller en risk för omfattande egendomsskador får utföra de åtgärder som hen bedömer som ofrånkomliga för att förhindra att en olycka inträffar, även om de strider mot trafikbestämmelserna.

Den som upptäcker ett fel på spåret som gör det ofarbart ska genast underrätta Vänerhamns driftledning, tfn 054 – 14 48 81.

Denne svarar för att anmäla förhållandet till berörda järnvägsföretag vilka trafikerar infrastrukturanläggningen samt ombesörjer att felavhjälpande åtgärder vidtas.

Upptäckt av annan fara, inträffat tillbud eller olycka på infrastrukturen ska anmälas till Vänerhamns driftledning, tfn 054 – 14 48 81.

Olyckor, tillbud och andra avvikelser som är anmälningspliktiga enligt Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2024:2) om olycks- och säkerhetsrapportering för järnväg ska omedelbart anmälas till Transportstyrelsen.

Material eller annan egendom som antas vara av betydelse för undersökning av inträffad olycka får inte rubbas utan att inblandade och undersökande parter lämnat röjningsmedgivande.

Förbudet mot att rubba föremål gäller inte åtgärder som måste vidtas för att rädda liv, släcka brand eller stoppa miljöfarligt utsläpp.

Inblandat järnvägsföretag eller spårentreprenör ska lämna röjningsmedgivande till Vänerhamns driftledning, Vänerhamns driftchef svarar för att lämna röjningstillstånd till den som svarar för röjningen.

2. Allmänna bestämmelser

2.1 Säkerhetsåtgärder

Säkerhetsåtgärder ska planeras och genomföras i så god tid att tidsbrist inte uppstår. Om det ändå uppstår tidsbrist får säkerhetsåtgärderna inte åsidosättas.

2.2 Högsta säkerhet gäller

Om det är oklart vilken av flera regler som gäller i ett visst fall ska den bestämmelse som bedöms ge högst säkerhet följas.

Vänerhamn

2.3 Genomförande av säkerhetsåtgärder

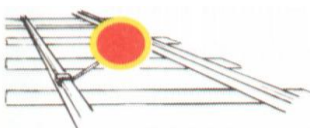
I vissa fall anger bestämmelserna vem som ansvarar för att en åtgärd utförs men inte vem som faktiskt utför åtgärden. Den som ansvarar för åtgärden ska då kontrollera att åtgärden har utförts.

3. Termer

Beträffande de termer som förekommer i trafiksäkerhetsinstruktionen hänvisas till TTJ (Trafikbestämmelser för järnväg, TDOK 2015:0309 Bilaga 1 Termer)

4. Signaler, tavlor och Grindar

Beträffande de signaler och tavlor som förekommer och användes i infrastrukturanläggningen hänvisas till TTJ (Trafikbestämmelser för järnväg, TDOK 2015:0309)

Objekt	Betydelse
Gränstavla 	Gränstavla för Vänerhamns infrastrukturanläggning.
Hindertavla 	Tavla får inte passeras. Hindertavla används för att förhindra eller begränsa trafik i samband med arbete på spåret eller vid spår i ofarbart skick.
Växlingsgräns 	Skylten placeras där det är tillåtet att bryta tågsetet för växling av vagnar. Skylten är placerad och används i Vänerterminalen. Vid ev. oklarhet kontaktas berörd förman på Vänerterminalen.
	Inpassage till hamnområdet vid grindarna G1 och G2 (se bifogad plan järnvägsspårnät Bilaga C) sker via radiostyrda motordrivna grindar. Inpassage till hamnområdet vid grindarna G3, Hamnpirsgatan och G4, Oljehamnen (Se bifogad plan järnvägsspårnät Bilaga C) sker via radiostyrda motordrivna grindar. Inpassagen vid G3 och G4 är utrustad med spårledning.

Vänerhamn

5. Bestämmelser för trafik och arbeten

Betr. bestämmelser för trafik och arbeten hänvisas till TTJ (Trafikbestämmelser för järnväg, TDOK 2015:0309) med denna instruktion som är ett komplement.

5.1 Trafik

5.1.1 Planera, anordna

Trafiken på Vänerhamns AB:s infrastrukturanläggningar utföres som växlingsrörelser på sidospår i samarbete med andra infrastrukturförvaltare, Trafikverket och Karlstads kommuns Teknik- och Fastighetsnämnd.

Tillträde till Vänerhamn AB:s infrastrukturanläggningar får endast den eller de som på uppdrag av industrier eller företag skall utföra järnvägstransporter till och från anläggningen.

För att tilldelas kapacitet på något av Vänerhamn AB:s infrastrukturanläggningar krävs att aktuellt järnvägsföretag har Järnvägsstyrelsens godkännande som järnvägsföretag eller auktorisering enligt järnvägslagen 3 kap. § 5.

För transport av farligt gods på Vänerhamn AB infrastrukturanläggning hänvisas till RID, regelverket för transport av farligt gods på järnväg.

5.1.2 Genomföra

Inpassage och utpassage

Vänerhamn AB har via myndighetskrav skyldighet att säkerställa vilka som får tillträde till hamnen (Hamn- och sjöfartsskydd). Så länge det inte sker en in- eller utpassage ska grindarna vara stängda. Den som öppnar en grind har ansvaret att säkerställa att den omedelbart stängs efter passage. Om inte detta följs har Vänerhamn AB rätt att ta ut en avgift på 5 000 SEK per tillfälle. Vid upprepade förseelser har Vänerhamn AB rätt att säga upp trafikeringsavtalet.

Uppsikt i rörelseriktningen

Tåg skall framföras så att det kan stanna/stoppas inom halva siktsträckan.

Lossning av vagnskoppel

För att förebygga störningar vid inväxling av vagnar, bör lossning av vagnskoppel ske på sidospår med liten kurvradie.

Skjutsning och släppning

Skjutsning och släppning av fordon är inte tillåten inom Vänerhamn AB:s infrastruktur-anläggning.

Vänerhamn

Uppställning och säkrande av fordon

Säkring av fordon inom Vänerhamn AB:s infrastrukturanläggning skall utföras med två utlagda bromsskor som säkrar ett fordon i båda riktningarna.

Parkeringspår

Inga spår inom anläggningen har lutning >2,5 promille.

5.2 Arbete i spår

Ett arbete kan dels vara av den arten att det kräver att spåret är avstängt, del vara sådant att arbete kan utföras även när spåret är trafikerat. Allt arbete med tunga arbetsredskap (över 120 kilo) innanför säkerhetszonen ska ske med spåret avstängt. Arbete utan arbetsredskap eller med lätta arbetsredskap (max 120 kilo) kan i vissa fall ske i trafikerat spår.

Följande arbeten skall **alltid** hänföras till A-skydd:

- Arbete som omöjliggör fordonsrörelse över arbetsplatsen (t.ex. byte av spår, grävning över spårarbete)
- Arbete med grävmaskiner, lastmaskiner, kranar eller liknande inom säkerhetszonen.

Följande arbeten skall **i regel** hänföras till A-skydd:

- Arbete med redskap med hög bullernivå.
- Arbete som utförs under besvärliga förhållanden, som exempelvis när sikten är dålig eller utrymmet utanför spåret är begränsat.

Planering av vilken arbetsform som är tillämpbar i varje enskilt fall avgörs av ansvarig funktion hos spårrentreprenören.

5.2.1 Planera, anordna

Arbete i spår med A-skydd.

Arbete som kräver att spåret är avstängt, A-skydd, innebär att en sträcka eller ett område disponeras för arbeten som av säkerhetsskäl m.m. inte tillåter att fordonsrörelser får ske över arbetsplatsen.

För varje A-skydd skall tillsyningsman finnas utsedd. Tillsyningsmannen ansvarar för trafik-säkerhetsåtgärderna.

Växling kan få ske inom A-skyddsområdet, men först efter samråd mellan tillsyningsmannen och växlingsledaren.

Vänerhamn

A-skydd skall planeras av anlitad entreprenör och beviljas av driftchefen vid Vänerhamn Karlstad. Härvid skall entreprenören i god tid informera trafikutövaren.

Tillsyningsmannen skall innan A-skydd påbörjas ombesörja att spåret stängs av med hindertavlor eller genom att växlar låses (klovas). Han skall informera berörd personal.

Arbete som inte kräver avstängning av spår.

Vänerhamns driftplanering, 054 – 14 48 81, informerar ledare för arbetslaget vilka tågrörelser som beräknas passera över arbetsplatsen.

I vissa fall kan bevakning för att varna de som arbetar i spåret krävas. Detta avgörs i samråd mellan ledaren för arbetslaget och Vänerhamns driftplanering.

5.2.2 Avsluta

Innan arbete avslutas skall tillsyningsmannen:

1. Kontrollera att föreskrivna besiktningar och åtgärder efter arbetet är slutförda.
2. Kontrollera att spåret förbi arbetsplatsen är fritt.
3. Ombesörja att hindertavlor tas bort.
4. Anmäla att A-skyddet är avslutat till den som beviljat arbetet.

Vänerhamn

Underskrift

Jag har tagit del av och förstått innebörden av Infrastrukturförvaltarens säkerhetsbestämmelser (TRI).

Namn	Företag	Telefonnummer